75 років Службі Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 215. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 20-го ЛИСТОПАДА 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 20, 1968 No. 215. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 19 листопада, 1968

В АМЕРИЦІ

РУТЕР ЗАПОЧАТКОВУЄ АКЦІЮ за організацію крайової системи забезпечення на лікування. Голова спілки Автомобільних Робітників Волтер П. Рутер, промовляючи на річних зборах Американського Товариства Публічного Здоров'я в готелі Статлер Гілтон в Дітройті, повідомив, що він буде головою Комітету, що складатиметься зі 100 осіб і буде дбати про організацію забезпечення на лікування. Містоголовами цього Комітету будуть д-р Майкел Де Бейкі з Бейлорського університету, філянтропка Мері Ласкер і директор Міської Ліги Вітні М. Янг. Рутер сказав, що живемо в добі космічних летів, але про здоров'я наших громадян дбаємо по старому, і під цим оглядом численні країни випереджують ЗСА.

ЦЬОГО РОКУ ТІЛЬКИ 60 ВІДСОТКІВ АМЕРИКАНЦІВ управнених до голосування скористали зі своїх громадянських прав і голосували, хоч преса писала, що велике число людей голосувало. Виявляється, що воно не було так, бо це був найменший відсоток голосуючих від 1956-го року, коли число виборців становило 60.5 відсотка. Цього року 72 мільйони явилися при виборчих машинах і урнах, але це становило тільки 60 відсотків всіх тих, що могли голосувати, бо всіх виборців у виборчому віці є 120 мільйонів. До 15-го листопада ще не були всі голоси обраховані, але коли буде відомий повний вислід, то найбільше буде 60.8 відсотка всіх тих, що мали право голосувати.

ІНАВҐУРАЦІЙНИЙ БАЛЬ ЦЬОГО РОКУ відбуватиметься одночасно в п'ятьох готелях у Вашингтоні: Мейфлавер, Статлер Гілтон, Шоргем, Шератон Парк і Вашингтон Гілтон. Голова інавґураційного комітету Віллард Марріотт заявив, що немає жалоби з приводу війни у В'єтнамі, і тому відбудеться інавґураційна парада від Капітолію до Білого Дому, але вона триватиме коротше, коло двох годин. Інавґурація відбуватиметься під кличем „Об'єднайте нас!" Цей клич носила юначка під час виборчої кампанії в Дешлері, Огайо, і він подобався новообраному президентові. Марріот не знає, чи Ніксон танцюватиме, як це робив Джансон 1965-го року, бо не знає, чи він вміє танцювати.

ПОШТОВИЙ УРЯД ПОВІДОМЛЯЄ, Що різдвяні та новорічні картки треба оплачувати по 6 центів, незалежно від цього, чи вони в запечатаній коверті, чи ні. Минулого року і давніших років побажання з приводу свят можна було оплачувати на одного цента менше, коли на картках, крім друкованого тексту, був тільки підпис висилаючого і більш нічого. Цього року всі побажання на картках в ковертах треба оплачувати по 6 центів. Цього року пошта звертатиме недоручені листи, коли на них буде адреса висилача та марка на одного цента більше.

В МІЛВОКІ ЗААРЕШТОВАНО 54-РІЧНОГО Гаррі Лероя Джансона за те, що він плянував вбити під час виборів віце - президента Гюберта Г. Гомфрі. Лерой Джансон вислав був аж три листи з погрозою вбити Гомфрі на адресу щоденника „Ню Йорк Таймс". Ці листи блукали довго, поки дійшли на вислану адресу. Передані Секретній Службі ЗСА вони спричинили арешт Гаррі Лероя Джансона, який вислав був ці всі три листи з Монтреалу в Канаді. Лерой Джансон прибув до Мілвокі у Висконсині 13 місяців тому зі стейту Мізурі, як встановила Секретна Служба. Суддя визначив кавцію для заарештованого у висоті 25,000 дол.

У СВІТІ

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕМ'ЄР МОРІС КУВ ДЕ МЮРВІЛЬ ВИГОЛОСИВ в понеділок 18 листопада через радіотелевізію промову до французького народу у зв'язку з кризою франка. Мюрвіль заявив, що 11 закордонних банків погодились прийти Франції з видатною допомогою. Він заперечив, наче б уряд плянував здевальвувати франк та заповів значні редукції у бюджеті Франції.

ПІВНІЧНИЙ В'ЄТНАМ ПРИЙНЯВ фінансовий плян на 1969 рік, в якому вміщена теж позиція допомоги „братам із Півдня". Треба під цим розуміти дальшу допомогу грішми, зброєю, вирядом, ліками і т. п. південно-в'єтнамським комуністичним партизанам.

ЄГИПЕТСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ НАССЕР ОТРИМАВ від Ричарда Ніксона запевнення, що новий американський Уряд „продовжуватиме заходи в справі справедливого миру на Близькому Сході, вважаючи це за своє найперше завдання". Ніксон вислав того листа у відповіді на привітальну депешу Нассера з приводу виборчої перемоги Ніксона. Хоча Ніксон заявив був у своїй передвиборчій кампанії, що ЗСА повинні запевнити Ізраїлеві перевагу над його арабськими сусідами щодо збройної сили, проте арабський світ сподівається знайти більше зрозуміння у Ніксона тому, що американці жидівського роду в масі голосували за Гомфрі.

ДО ІНДІЇ ПРИБУВ колишній секретар оборони, тепер голова Світового Банку Роберт МекНамара. Він перевів раніше наради у Пакістані. Індійський уряд вбачає у тих відвідинах МекНамари покращання шансів на отримання нового поважного закордонного кредиту. Надії Індії на отримання закордонної позики у висоті одного більйона дол. — завели й Індія мусить обмежити свої амбітні господарські пляни.

СОВЄТСЬКИЙ ШТУЧНИЙ САТЕЛІТ „ЗОНД 6" ВЕРНУВСЯ на Землю та впав в Індійський океан в околиці Мадаґаскару — твердить західньо - німецький Інститут для дослідів сателітів і космічного обширу. В тій самій частині світу віднайшли 22 вересня ц. р. попередника того сателіта — „Зонд 5". Совєтські власті проголосили поворот „Зонду 6" в 24 години після німецького повідомлення.

БРИТАНІЯ МАТИМЕ під кінець цього сторіччя 4,500,000 „кольорових" мешканців, якщо не поставити законної греблі кольоровій іміграції — твердив консервативний посол до британського парляменту, Інок Павелл, відомий з своїх попередніх виступів проти „кольорових", під якими треба розуміти не тільки муринів, але й індійців, пакістанців і різних інших південних азійців. Павелл лякав земляків, що „Британія матиме кілька Вашингтонів", себто міста з більшістю муринського населення.

В ПАКІСТАНІ ПЕРЕЙШОВ ДО ОПОЗИЦІЇ недавній шеф штабу летунства, маршал Мохаммед Асґар Хан. Він належав ще недавно до найближчих дорадників президента маршала Аюба Хана, проти режиму якого зростає внутрішня опозиція. Арештовано вже 220 опозиційних діячів.

Доля десятивідсоткового надподатку залежна від закінчення війни у В'єтнамі

Вашингтон. — Провідний член Палатної Комісії Способів і Засобів республіканець конґресмен Джан В. Бирнс заявив, що збільшений прибутковий податок, так званий надподаток, буде скасований або зменшений, коли зменшаться видатки на війну у В'єтнамі. Ричард Ніксон заявляв під час виборчої кампанії, що це „воєнний" податок, і тому його треба зліквідувати, як закінчиться війна у В'єтнамі. Але у фінансових колах заявляють, що цей податок може існувати і після 30-го червня 1969-го року, коли федеральний бюджет буде дефіцитовий. Так також заявив і голова Комісії Способів і Засобів конґресмен демократ Вілбур Д. Міллс. Він сказав, що після закінчення війни виникнуть нові видатки для домашнього фронту, і тому не можна вже тепер передбачати, що 10-відсотковий надподаток буде зараз скасований, як тільки скінчиться війна. Сенатор демократ із Висконсин Вілліям Проксмаєр заявив, що треба буде зліквідувати збільшення прибуткового надподатку, бо інакше виникне господарська знижка в 1969-му році. На думку сенатора Проксмаєра Уряд повинен зменшити Федеральні видатки, щоб сповільнити темп збільшення економіки.

Ніксон обіцяв під час виборчої кампанії збільшити пенсії соціяльного забезпечення

Вашингтон. — Інститут Брукінґса у своєму новому звіті закликає до широкої реформи системи соціяльного забезпечення, пляцуючи зворот вплат до соціяльного забезпечення, які мають малі прибутки. Цей Інститут — це неприбуткова організація, яка спеціялізується в економічних і публічних справах. В своєму звіті Інститут пригадує те, що президент елект Ричард М. Ніксон обіцяв під час виборчої кампанії автоматично збільшувати пенсії соціяльного забезпечення, коли тільки збільшаються кошти прожитку. Ніксон обіцяв також збільшити пенсії вдів до 100 відсоткової висоти тих пенсій, які діставали їхні чоловіки. У звіті домагається того, щоб пенсіонери могли діставати пенсії в такій висоті, які суми вони заробляли. Ті пенсіонери, які не заробляли більших сум, повинні мати такі пенсії, які дозволяли б їм по-людськи жити. Інститут твердить, що вплати податку до соціяльного забезпечення є несправедливими для тих, які мають малі прибутки, і треба цю несправедливість виправити.

В Ню Йорку 1,100,000 учнів почали навчання після 7-тижневого страйку вчителів

Ню Йорк. — 19-го листопада 1,100,000 учнів публічних початкових і середніх шкіл вперше пішли до своїх шкіл, бо закінчився страйк учителів, який тривав сім тижнів. Члени вчительської спілки більшістю 6:1 схвалили той договір, який заключив провід спілки зі шкільною владою. В районі Овшен Гілл - Бравнсвілл навчання мало початися аж 20-го листопада, бо треба було приготовити пляни праці для 79-ох вчителів, які там були звільнені з праці, і тому саме відбувався страйк. Учні мають в додаткових годинах і днях навчання надробити той матеріял навчання, який вони втратили впродовж семитижневого страйку. Шкільні вакації не будуть зменшені, бо навчання відбуватиметься під час шкільного року в тих днях, які нормально є вільні від зайнять в школі.

Найвищий Суд ЗСА вирішуватиме справу конґресмена Павелла

Вашингтон. — Найвищий Суд ЗСА повідомив, що він розглядатиме апеляцію конґресмена демократа негритянського походження Адама Клейтона Павелла, якому Палата Репрезентантів не дозволила була в 90-му Конґресі виконувати обов'язки конґресмена тому, що він зловживав публічними фондами та не послухав судового вироку і не заплатив відшкодовання негритянській жінці, яке їй суд визначив. Найвищий Суд ЗСА вирішуватиме цю справу, яку Палата вважає за таку, що Суд не має права до неї вмішуватися, бо, згідно з Конституцією, кожна Палата Конґресу має сама вирішувати справу кваліфікацій своїх членів. В правничих колах чекають із зацікавленням на рішення Найвищого Суду. Павелл і цього року здобув мандат до 91-го Конґресу, і тепер Палата мусітиме знов вирішити, чи допустити його до виконування обов'язків конґресмена.

У Сайґоні продовжуються наради щодо Паризької конференції

Сайґон. — Американський амбасадор Елсворт Банкер продовжує нараджуватись з президентом Південного В'єтнаму Нґуєном Ван Тієм щодо формули, за якою південно-в'єтнамський уряд погодився би взяти участь у Паризькій конференції. Нґуєн Ван Тіє буцім-то у принципі погодився вже на формулу „наша сторона — ваша сторона", себто, що в Паризькій конференції беруть участь ЗСА і Південний В'єтнам по одному боці стола та Північний В'єтнам і В'єтконґ по другому, з тим, що американці й південні в'єтнамці мають право проголосити, що вони „не визнають" В'єтконґу, як рівнорядного контрагента й конференційного партнера, а представники Північного В'єтнаму й В'єтконґу (Фронту Національного Визволення) можуть заявляти, що вони „не визнають" південно-в'єтнамського уряду. Ідеться буцім-то ще про подробиці такого влаштування. Тим часом покищо у Парижі не відбуваються засідання Паризької конференції. Її доля взагалі невідома, бо однаково голова американської делеґації Аверелл Гарриман, як його заступник Сайрус Венс заявили приватно, що вони не хочуть продовжувати своєї ролі за уряду Ричарда Ніксона й прагнуть вийти з державної служби. Ричард Ніксон ще не заявив своїх плянів щодо керівних осіб на Паризькій конференції. Не виключають, що він проситиме Венса залишитись на своєму пості, бо Сайрус Венс, хоч демократ, не має марки партійної людини.

Москва намагається приспати чуйність Заходу

Будапешт. — Совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико влаштував наприкінці своєї 6-денної візити на Мадярщині пресову конференцію, на якій обережно і „лагідно" висловлювався про всі ставлені йому журналістами запити. У зв'язку з пересторогою, яку Рада НАТО проголосила в минулу суботу на адресу Совєтів, щоб вони не зважувались на дальші авантурницькі аґресії за зразком інвазії до Чехо-Словаччини, А. Громико заявив тільки, що він сподівається, що „той, хто грає першу скрипку в оркестрі НАТО", зрозуміє, що його інтерес є порозуміння з Совєтським Союзом. А. Громико поминув мовчанкою особливу пересторогу, яку зробив державний секретар Дін Раск, щоб СССР не зважився напастувати Австрії, Юґославії ані Румунії. Так само щодо В'єтнамської війни, то Громико не підтримав твердження комуністичного журналіста, що припинення Америкою бомбардування Північного В'єтнаму є великою „перемогою" комуністів, а заявив тільки, що це „правильний крок на шляху до розв'язання В'єтнамської проблеми", при чому повторив фразу, що тільки в'єтнамський нарід має право сам вирішувати свою долю. Також щодо Близького Сходу Громико заявив, що Совєти прагнуть тамошньої мирної розв'язки „справедливої для обох сторін". Надзвичайно поміркований тон совєтської преси супроти новообраного президента Ричарда Ніксона поруч з тими заявами Громика — західні коментатори вважають за намагання Москви злаґіднити враження, що його зробила совєтська окупація Чехо-Словаччини та не напружувати ще гірше ситуації.

100,000 студентів страйкують у ЧССР в обороні демократії

Прага. — Коло 100.000 студентів у Празі, Брні, Моравській Остраві й інших університетських містах Чехо-Словаччини окупували тамошні високі школи, проголосивши триденний страйк у протесті проти реакційних постанов Центрального Комітету компартії ЧССР, які погрожують ліквідацією демократизаційних реформ у Чехо-Словаччині. Проголошені резолюції того Центрального Комітету втримані цілком у прикметному для большевиків стилі із лайкою проти „капіталістів, імперіялістів, нео-нацистів і реваншистів" та, конкретно, визначує ролю преси, радіо й телевізії, як засобів на послугах партії із завданням служити виключно інтересам комунізму. Різні чеські партійні діячі роз'їхались по провінційних містах Чехо-Словаччини, щоб на місцях з'ясовувати ті останні партійні постанови, прийняті під сильним натиском збоку Совєтів і чесько-словацьких сталіністів. 1 000 чесько-словацьких журналістів прийняли резолюцію з протестом проти намагання перетворити їх в безвольне знаряддя партії. В закордонній політиці ЦК компартії ЧССР потвердив, що „не було і нема іншого шляху для ЧССР", як тільки найтісніша „приязнь і співпраця" з Москвою.

В ТОРОНТІ ВРОЧИСТО ВІДЗНАЧЕНО 50-РІЧЧЯ СХІДНЬОЇ ЄПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Торонто, Канада. (Б. З.) — Минулої суботи і неділі, 16 і 17-го листопада, тут відбулися великі врочистості для відзначення 50-річчя Східньої Єпархії Української Греко-Православної Церкви в Канаді. Для відзначення цього Золотого Ювілею був створений окремий Ювілейний Комітет, почесним головою якого був Архиєп. цієї Церкви Владика Михаїл, а діловим головою п. Т. Міненко. Святкування почались пленарним з'їздом священиків і представників парафій цієї Церкви з багатьох місцевостей Східньої Канади. З'їзд відбувся під час дня в Українському Православному Домі в суботу, 16-го листопада, а вечором того ж дня в авдиторії Центральної Технічної Школи відбувся ювілейний концерт. Понад 1 000 осіб вщерть заповнили велику залю. Відкрив концерт коротким словом п. Т. Міненко, а в мистецькій частині взяли участь: Архиєрейський мішаний і жіночий хори при катедральному храмі св. Володимира в Торонті під дириґентурою Юрія Головка; Жіночий ансамбль при соборі св. Софії в Монтреалі під дириґентурою о. протопрес. В. Слюзара; Хор собору св. Володимира в Гемилтоні під дириґентурою Макара Сушка; Мішаний хор згуртованої в ОДУМ української православної молоді в супроводі ансамблю бандуристів ім. Гната Хоткевича під дириґентурою Валентина Родака; Оркестра при катедральному храмі св. Володимира в Торонті під дириґентурою Івана Пасерба. Програму ще більше урізноманітнили виступи пяніста Ярослава Сенишина та і дует танцюристок Оксани Руденко і Лесі Шліхти. Концерт закінчено співом українського національного гимну „Ще не вмерла".

В неділю, 17-го листопада, після Архиєрейської Соборної Святої Літурґії в катедральному храмі св. Володимира, відбувся в катедральній залі Ювілейний Бенкет, під час якого о. прот. Ф. Керніцький з Вінніпеґу виголосив програмову доповідь про ролю і значення Української Греко - Православної Церкви, а о. протопресвітер П. Самець інформував про початки цієї Церкви в Канаді ,про труднощі, які вона зустрічала на шляху свого розвитку та про її піонерів, відмічуючи зокрема заслуги адв. Василя Свистуна. Були теж мистецькі виступи з участю хорів і ансамблів, що виступали на ювілейному концерті попереднього дня. Виголошено багато привітань від крайових організацій і установ: Комітету Українців Канади, Українського Національного Об'єднання, Ліґи Визволення України, Пласту, Спілки Української Молоді та інших. Від Українського Народного Союзу виголосив привітання приявний на ювілейних імпрезах заступник головного предсідника та директор Канадійської Канцелярії УНС В. Зорич.

Орган Ватикану інформує про Синод українських єпископів

Рим (УПБ). — Ватиканський щоденник „Ль'Оссерваторе Романо" (25 жовтня 1968, ч. 246, стор. 2) подав: „Єпископи католицьких спільнот українського обряду, розсіяні по всьому світі, приготовляються до власного синоду. Заяву цю склав архиєпископ Вінніпеґу, митрополит Канади, Кир Максим Германюк, під час пресової конференції. Владика сказав, що ще не визначено дати синоду, проте є надії, що буде його скликано в цьому ж таки році або найдалі в перших місяцях 1969 року. Головними темами цього важливого збору будуть, між іншим: вживання народної мови в літургійних відправах, справа постів, число обов'язкових свят й інше. Митрополит Германюк ще додав, що Верховний Архиєпископ Кард. Йосиф координуватиме всю підготовну діяльність синоду.

У ПРАЗІ ЗГИНУВ ТРАГІЧНО Д-Р ВОЛ. БАЛТАРОВИЧ

З Праги наспіла вістка, що при кінці жовтня ц.р. згинув там відомий український композитор, лікар д-р Володимир Балтарович, поражений електричним струмом, коли мав всісти до трамваю. Як це сталося — нема подробиць. Покійний мав 65 років і залишив дружину, дочку львівського адвоката Голубовського.

Юрій Стефаник доповідав про творчість В. Стефаника і Г. Косинки

Ню Йорк. — Влаштовані тут в п'ятницю і в суботу минулого тижня літературні вечори прибулого з Едмонтону літературознавця Юрія Стефаника, сина Василя Стефаника, проходили при великому зацікавленні громадянства. На вечорі, присвяченому Василеві Стефаникові, що відбувся в п'ятницю 15-го листопада в Літературно - Мистецькому Клюбі, було понад 120 осіб. Відкрив вечір коротким словом голова Клюбу Б. Ржепецький. Доповідь про Юрія Стефаника, як дослідника біографії і творчости Василя Стефаника і про актуальні завдання сучасного стефаникознавства виголосив ред. Б. Кравців. Після мистецького читання дир. Йосипом Гірняком новелі В. Стефаника „Камінний хрест" доповідь п.н. „Трагедія і тріюмф роду Стефаників" виголосив Юрій Стефаник, насвітлюючи початки й історію предків Василя Стефаника, — запоріжців, які прибули й поселилися на пізнішій батьківщині письменника після зруйнування Січі і переселення на Дунай.

Другий вечір, влаштований в суботу 16 листопада Об'єднанням Українських Письменників „Слово" в залях Українського Інституту Америки був присвячений творчості розстріляного в грудні 1934 року прозаїка Григорія Косинки. Відкрив цей вечір голова „Слова" проф. Гр. Костюк, вітаючи Юрія Стефаника, як гостя й доповідача і водночас голову філії „Слова" в Альберті. У виголошеній на цьому вечорі доповіді п.н. „Поет кривавого села" Ю. Стефаник говорив про стан вивчення творчости Гр. Косинки, подаючи характеристику окремих її періодів і головніших творів.

ДОПОВІДЬ ПРОФ. Д-РА О. ПРІЦАКА В НТШ

Наукове Товариство ім Т. Шевченка в ЗСА влаштовує в суботу, 23-го листопада 1968 р. в годині 7-ій вечером, в залі Українського Інституту Америки в Ню Йорку (2 Схід 79 вулиця) — Наукову Конференцію, на якій професор Гарвардського університету д-р Омелян Пріцак виголосить доповідь на тему „До проблем автентичности „Слово о полку Ігореві".

Лігайвелійський Український Чоловічий Хор відзначив 20-річчя

Нортгемптон, Па. — Український Чоловічий Хор Лігай Велі, що належить до кращих українських мистецьких одиниць в Америці, відзначив минулої неділі, 17-го листопада, 20-річчя свого існування і своєї активности, влаштувавши з цієї нагоди ювілейний бенкет. Понад 400 осіб взяло участь у цьому прийнятті, що відбулося в місцевому Народному Домі. Гостину започаткував молитвою о. прелат Степан Тиханський а привітальне слово виголосив голова Хору п. Мих. Просак, а майстром церемонії Вол. Пип'юк, який згадав, що Хор за своє існування мав к. 300 виступів. Після дальших привітань, що їх виголосили представники багатьох організацій, вшановано добрим словом і відповідним подарунком найбільш заслужених діячів хору: дириґента В. Двораківського, якому дарунок вручив І. Бручок; попереднього дириґ. Олексія Дідуха, якому подарунок вручив Тарас Пип'юк, та пяніста д-ра Степана Блащака, якому подарунок вручив Вол. Фартух. Ювілейну промову виголосив головний предсідник Українського Народного Союзу Йосип Лисогір, ґратулюючи Хорові за 20 років популяризації українського хорового мистецтва серед своїх американських співгромадян, багато причинившись до того, що деякі з українських пісень уже стали частиною американських концертових репертуарів. 75 років тому „Свобода" закликала — говорив промовець — українців, щоб організуватись та поліпшили свою долю, доказуючи, що українці є такою самою вартісною частиною Америки, як і інші національності та що їм належиться між ними почесне місце. Лігайвелський Український Чоловічий Хор своїми знаменитими виступами впродовж двох декад багато причинився для здійснювання цієї мети — говорив п. Лисогір. Короткі завваги на славу і честь Хору висловив ще головний касир Українського Робітничого Союзу п. Едвард Попіль, а хор під проводом напереміну колишнього і теперішнього своїх дириґентів виконав кілька пісень. Ювілейне прийняття закінчено молитвою, яку провів впреп. о. Андрій Дворäківський. Членами Хору є майже виключно народжені в Америці нащадки наших піонерів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Церква і контроля народжень

Проблема контролі народжень у зв'язку з раптовим зростом населення земної кулі виринула на Другому Ватиканському соборі в Римі. Папа Павло VI покликав для розгляду цієї проблеми окрему кількадесятичленну Комісію з духовників і світських осіб, фахівців різних ділянок. На згаданому Ватиканському соборі, як і на тій спеціяльній Комісії, були прихильники збереження дотеперішнього принципового становища Католицької Церкви супроти всіх штучних засобів обмежування народжень, але були й прихильники ліберального підходу до цієї проблеми. Папа Павло VI прихилився до консервативної течії і в своїй недавній Енцикліці „Про людське життя" (Гумане Віте) потвердив заборону користуватися в подружньому житті будь - якими штучними засобами, що перешкоджають приростові родини.

Однак, поява тієї Енцикліки спричинила порушення в католицькому світі. Конференція, в якій брали участь 120 французьких єпископів, стала на становищі, що члени подружжя, які вживають штучних засобів обмеження народжень, „не завжди винуваті" і що в конфлікті між сліпим послухом Церкві та потребою збереження родинного щастя, спертого на різних чинниках, треба залишити совісті подружжя остаточне рішення. Голляндські, німецькі й бельгійські католицькі єпископи також намагалися в своїх заявах злагіднити враження від суворого становища Папи.

Енцикліка Папи сколихнула католицьким світом також у ЗСА. Понад 40 духовників виступили з одвертою критикою Енцикліки й стягли на себе дисциплінарні кари, що їх наклав кардинал Патрік О'Бойл у Вашингтоні. Минулого тижня відбулась у Гілтон-готелі у Вашингтоні конференція 270-ох католицьких єпископів, які оприлюднили довгого Пастирського Листа. Вони підтримали становище Папи, однак ствердили, що ті католики, які допускаються гріха штучного обмеження народжень у своїй родині, можуть користуватись всіма святими Тайнами. За коментарями преси — це була поступка ліберальній течії, хоч мала, проте поступка, проте таки компроміс.

Інші Християнські Церкви ліберальніші в цій справі. Загальна думка така, що Енцикліка „Про людське життя" це ще не останнє слово Католицької Церкви в цій преважливій проблемі.

Боротьба за молодь

Кожний уряд у кожній країні старається мати по своєму боці молодь, адже за короткий час вона стає зрілими громадянами і поволі починає перебирати керівництво країною. За даними ЮНЕСКО, у наш час 64 відсотки всього населення земної кулі становить молодь, люди до 24 років життя, а в країнах Африки, Азії і Південної Америки молодь становить майже 75% всього населення.

Комуністи не спускають з ока цього важливого факту. В самому СССР молодь різних національностей в особі кращих представників відверто виступає проти окупаційного режиму або ж пасивно бойкотує „постанови партії та уряду". Це — велика осторога Москві: як довго вона ще зможе говорити з різнонаціональною молоддю імперії „мовою" в'язниць і Мордовії? Гідно й відважно виступала або ж виступає тепер патріотична молодь Угорщини, Польщі, Східньої Німеччини, особливо ж Чехо - Словаччини, проти залежности їхніх батьківщин від московських „указів". Як в Україні, так і в інших поневолених країнах проти окупаційного червоно - імперського режиму тут і там виступає молодь, яка й виросла під тим режимом. А це не віщує імперській Москві довголіття.

Більші успіхи має комуністична Москва поза межами „соціялістичного бльоку". У вільних країнах вона зображує совєтський комсомол, як щось монолітне, ціле, як молодечий комуністичний рух . . . Совєтська пропаґанда, полюючи за молодими, недосвідченими душами, твердить, мовляв, комсомол — це наслідник найдавніших організацій молоді соціялістичного типу, починаючи ще з 1886 р., коли в Бельгії була створена перша молодіжна соціялістична організація „Молода Ґвардія" . . . У 1919 р. в Берліні комуністи створили КІМ — Комуністичний Інтернаціонал Молоді —на світову мірку, але в 1943 р. той КІМ зліквідувавсь, бо закордонна молодь побачила, що в СССР немає ніякого соціялізму. Тепер Москва всіляко намагається поглибити свої впливи на Всесвітню Федерацію Демократичної Молоді, однак мільйони вільних молодих людей не приступають до тієї скомунізованої і збанкрутованої федерації, а події в ЧССР були відром зимної води на багато молодих голів навіть у самій Федерації.

НЕХАЙ ПОВІВАЄ НАД НАМИ ДЕРЖАВНИЙ СТЯГ СОБОРНОЇ УКРАЇНИ...

Слово Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Иосифа на 1-ше листопада 1968 року в Римі

В ім'я Отця і Сина і Святого Духа. Амінь.

„Возрадуємся і возвеселімося за тії дні, як Ти нас упокорював; за ті літа, коли ми натерпілись горя" (Пс. 89, 15).

1. Ось цими думками розпочинаємо світлу пам'ять, яку нині обходимо, і ставимо їх в главу наших роздумувань. Бо коли ми згадуємо ці слова святого Псальмопівця при всіх радісних, церковних і народних святах, то в цю рідку хвилину вони в першу чергу повинні — і то з самого початку — станути нині перед нашими очима і в нашій свідомості. Ми споминаємо нині пам'ять 50-ліття проголошення самостійної Української Держави, а водночас згадуємо і полеглих за волю України, в смутку співаючи „Со святими упокой". Здавалося б, може, що ті два моменти і події не гармонізують з собою, та в дійсності вони зливаються в один мелодійний акорд.

Дорогі Браття і Сестри! Чи може для народу бути щось більше на землі, як осягнення його волі, самостійности і його незалежности? Це великий дар Божий, за який належить дякувати Господеві; і коли по таких довгих століттях ми відновили 50 літ тому нашу Державу, то це був могутній акт, яким ми нав'язали до славних попередніх часів Святослава, Володимира, Ярослава, Данила й інших, і зачали думати їх державницькими думками. А це ж велике Боже просвітління дійти до зрозуміння отут, на землі, тієї нашої найвищої цілі, яку положив Господь Бог і яка затерлася перед нами впродовж століть. Наш український нарід став знову в ряді вольних народів і в сім'ї незалежних держав, і хоч недовго вдержав здобуту волю, то все ж таки досягнення і наслідки того переломового зриву були величезні. Вони витиснули многозначну печать на душі українського народу і вказали напрям для всіх майбутніх поколінь і всіх наступних століть, кожного сучасного і грядущого українця. Водночас, коли ми так святочно при гробі св. Иосафата творимо пам'ять тієї великої історичної події, то й згадуємо в молитві і пошані всіх полеглих за волю України. В цей день ми співаємо „Со святими упокой" і згадуємо зі сльозами полеглих, що віддали й поклали свою душу за нарід, за його волю й долю; поклали її за те, щоб нам і грядущим поколінням було лучче і легше. Здавалося б, Дорогі Браття і Сестри, що це сумна хвилина, а проте яка вона радісна! Ви пригадуєте собі ту подію з життя Макавеїв, коли вони — сім їх братів — у важкій і нерівній боротьбі віддали своє життя за справу Божу і свого народу. Немає більшої любови ближнього, як положити душу свою за друзів своїх (Ів. 15, 13).

Значиться, ті, що поклали душу, славою вкрили ім'я українське, а водночас і так само й своє власне. Вони віддали життя, може, довше або коротше, все ж таки вмерли за найвищу ціль отут, на землі: за Бога, за славу Його, за свободу Держави, щоб могти в цій Державі свобідно величати і святити Його ім'я. Це ж найбільше достоїнство, це найбільша слава, а водночас і радість! І тому ці два моменти, ці дві події, так тісно з собою зв'язані і так тісно з собою злучені, наповнюють нас бодрістю, смілістю та вдячністю для Господа Бога. Вони також підносять наше чоло без уваги на гори перепон і труднощів відважно глядіти вперед та й дивитися, як на зразок, на тих, що пожертвували і віддали своє життя, не жалували його, — для того, щоб нам було легше і краще.

2. Чим же це так важливий отой пропам'ятний зрив? Він преважливий тим, що перетворив психіку українського народу і навчив його думати по - державницьки. Це велика Божа благодать дійти до того, щоб навчитися думати так, як годиться кожному українському громадянинові, як членові свого народу. І не лише думати, але й діяти, щоб осягнути те, що для нього найвище на землі: щоби у своїй вільній Державі віддавати честь Богу, дбати і працювати для свого народу та вміти вдержати свою Державу.

3. Нинішня хвилина є також великою ще й з другого погляду, а саме тому, що вона навчила нарід думати і діяти по-соборницьки. По-соборницьки, — що всі ми є одно, де б ми не були, чи в Америці, чи в Новозеляндії, чи в Бразилії, чи в Австралії, чи де отут в Европі, чи на Зеленому Клині, чи в Сибіру, чи на Великій Україні, — всюди ми одно, і всім нам дорога доля України. Соборність і єдність є найвищим ідеалом для кожного українського громадянина: почувати себе одним і діяти разом з цим великим народом. А 50 літ тому високо піднесений стяг незалежности і соборности мусить і нині так само просвічувати всім, що йдуть і змагаються в тому, щоб вдержати його так високо, як він був піднесений.

4. А водночас, мої Дорогі, ще й третій момент у цьому святі важливий нині для нас: цей зрив благословила наша Церква, бо вона молилася за нього, — за створення своєї Держави, за її утвердження й розбудову. І серед гомону дзвонів Церква звеличала цей подвиг по віки вічні. В духовно - пастирському розумінні Церква очолювала його, бо наші Пастирі - Владики під проводом нашого Слуги Божого Андрея, яких ми нині також одночасно пам'ять творимо, стоячи на чолі тих усіх, що полягли в боях, у в'язницях і на засланнях, тих усіх, що віддали життя своє за велику справу.

І дійсно, для нас, віруючих, і нині ось тут, при гробі св. Иосафата празнуючих — це велика потіха, бо Листопадовий зрив і всі полягли, яких пам'ять нині творимо, відомі і невідомі по імені, — а було їх безліку, — це також велика ласка. Потіха і ласка, бо Господь удостоїв нас так великого Чину, і стільки героїв постало з-поміж нас. Віддаємо нині належну честь Господеві і звеличуємо їх ім'я „Со святими упокой" та запевняємо їх про „вічную пам'ять". Тому нинішня Літургія з нагоди Ювілею 50-ліття створення нашої Самостійної Української Соборної Держави підносить нас усіх високо на дусі і каже нам думати і діяти в тому напрямі. Ідея відновлення Української Держави мусить бути провідною у всіх наших думках, змаганнях, стражданнях і досягненнях. Піднесений державний стяг Соборної України нехай повіває над всіми нами по віки вічні!

В ім'я Отця і Сина і Святого Духа. Амінь.

Петро Палашевський
АІА, архітект

ХТО БУДІВНИЧИЙ?

Переді мною п о ш т ова картка від приятеля з Індії. На картці світлина однієї з найкращих пам'яток архітектури. Під світлиною напис: „Тай Магаль, Аґра; побудував імператор Шах Яґан в пам'ять улюбленої дружини Мумтаз-і-Магаль".

Побудував імператор. Свідомо чи не свідомо причеплено ярличок імператора Яґана до продукту геніяльно - творчого ума іншої людини. Хто цікавиться історією мистецтва взагалі чи історією архітектури зокрема, знає, що цю величну будову створив архітект Алі Мардан Хан. Та в звичайних енциклопедіях про це згадки немає. Як немає й на поштових листівках.

І так багато святинь і палат „будували" імператори. Історія зберегла прізвища автентичних творців деяких монументальних будівель. Для вузького круга знавців. Для широкого загалу... будували імператори. Королі й князі. Папи. Єпископи.

В обскурантному середньовіччі загинули імена геніїв-будівничих, які здвигнули величні ґотичні катедри. Залишились імена володарів, які лупили з підданих данину й „будували" собі замки, а Господеві храми.

В яснішому р е н е сансі творчий талант одиниць знайшов признання і належну оцінку. Віля імен володарів - меценатів прегарних будівель знаходили місце і вкривалися славою прізвища будівничих - архітектів. З часом історія переставила вартості: сьогоднішні туристи знають, хто проєктував Фльорентійський собор, натомість зазирають у супровідник, щоб довідатися, хто був меценатом.

У сучасній спролетаризованій добі володарів немає. Будови фінансують інституції, громади, багаті люди. Печать свого духа й імени надає будові архітект. Деякі з них викували свій питомий стиль. Ви можете глянути на будівлю і догадатись, хто її проєктував. При такому ставленні справи сьогодні не знайдете оповіщення про нову будову, монументальну або й ні, де не було б подано прізвища її творця - архітекта.

Невже? — спитаєте недовірливо. — Так. У кожному англомовному часописі й журналі.

Отакі постають рефлексії, коли дивишся на поштівку від приятеля з Індії. Слава тобі, імператоре Шах-Яґане, що збудував єси Тай Магаль для найлюбішої з твого гарему!

Наша переселенча громада, наша посейбічна Україна, будує також. Здвигає монументальні храми, будує й „такі собі". Іноді вони вдаються, іноді не вдаються. Час від часу ластівкою мигне повідомлення в пресі. Про зорганізування к о м ітету. Про збирання фондів. Про посвячення наріжного каменя. Про посвячення новозбудованої церкви. Майже завжди можна довідатися: хто отець - парох, хто голова комітету, хто збирав гроші, хто посвятив. Не завжди можна довідатися, скільки зібрано грошей, або (і) скільки коштувала споруда. Хто ж побудував? — Шах Яґан. Прізвище архітекта в повідомленні іноді блисне, в більшості випадків не згадується зовсім.

Живемо в середньовіччі? Володарі збирають данину й „будують" храми Господні? В чім же справа, ради Бога, звітодавці будівельних комітетів, дописувачі до української преси?

Іноді появляються світлини. Шукаю на світлині особовости архітекта, українського архітекта, очевидно. Адже світлина української церкви. Іноді будова нагадує орієнтальний монастир; бракує лише кількох пальм або хоч кипарисів. Інша нагадує баптистський дім молитви; в кращому випадку, коли б зняти вежечку з фронтону, — читальню „Просвіти" з середньо - заможного галицького села. Гіркість змішується з гнівом. Хочеться голосно спитати: Хто є автор цього монументу? Виявіть його, бо йому треба відрубати голову.

І тоді насувається здогад: це не може бути українець. Бо українських архітектів тут мало, і всі вони свідомі своєї відповідальности перед історією української культури. І тоді насувається підозріння, що автор, коли прізвище не виявлене, — не українець. Підозріння, що дописувачеві незручно подати до загального відома про те, що український будівельний комітет під проводом українського о. пароха (ім'я рек) законтрактував чужинця для продовження прегарних традицій українського церковного будівництва. І що, законтрактувавши, або дрижить, щоб не вийшло фіяско, або байдужий щодо результату. Аби нова будова, а на ній хрест.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

НА ТЕМУ ДНЯ

РИЧАРД НІКСОН І УКРАЇНЦІ

Журналісти з-поміж етнічних спільнот в Америці могли б, мабуть, написати статті на подібну тему. Як віцепрезидент і як сенатор, як громадський діяч, якого обирають виборці, Ричард Ніксон мав багато нагод, мав змогу і потребу зустрічатися, розмовляти і взагалі орієнтуватись у проблемах етнічних спільнот у цій країні.

Однак, до українців Р. Ніксон виявив, можна сказати, особливе зацікавлення, причину якого розкрив у своєму слові після виборів, уже як вибраний Президент ЗСА: „Я люблю того, хто змагається".

У січні 1960 р., тоді, як віце - президент, Р. Ніксон сказав у Лос Анджелесі: „Мало є на світі таких людей, котрі дорожать ідеалом суверенности більше, ніж українці". Самозрозуміло, він не розглядав і не трактував української проблеми, як щось відрубне й окреме.

Видатний державний діяч Америки розуміє проблему України та інших поневолених націй в широкому, загальноамериканському і світовому аспекті. Тому в телеграмі з 1-го червня 1968 р., надісланій до Вашинґтону з нагоди 50-річчя проголошення державности України, Ричард Ніксон писав, підкреслюючи „героїзм українського народу": „Ми мусимо працювати для визволення поневолених народів в їхньому, як також і в нашому інтересі".

Ричард Ніксон, на довгому й складному шляху до Білого Дому, виявив велику працьовитість, послідовність і наполегливість. Він дійсно змагався, і то змагався шляхетно. Не випадково в одному з привітів — на Конґрес УККА ще в 1952 році — він акцентував на шляхетності і змаганнях: „Запевняю повну мою підтримку шляхетним замірам Вашої організації для встановлення вільної і незалежної України".

Вірність своїм принципам та послідовність у змаганнях підкреслив Ричард Ніксон і в телеграмі з 20 липня ц. р. — привітанні Кардинала Йосифа в ЗСА: „Вітаю Вас не лише як визначного церковного діяча, але також як живий символ терпінь та мучеництва, яке Ви зазнали у в'язницях і концентраційних таборах протягом 18 років в обороні Вашої віри та українського народу".

Годі передбачити, що буде зроблене для прискорення визволення поневолених народів за нового Уряду. Не забуваймо, що новообраний віце - президент Спіро Еґню заявив, що Республіканська партія збереже, як дорадчу одиницю, Комітет Національностей. До цього комітету входять представники багатьох національностей у ЗСА, а український відділ очолює Президент УККА д-р Л. Добрянський. Однак, якщо представникам, наприклад, італійської республіканської групи немає приводу висувати справу визволення чи державности Італії, то цілком інша річ з українцями, білорусами і представниками багатьох інших народів, країни яких окуповані совєтською Росією або перебувають під комуністичною диктатурою.

Самозрозуміла річ: Президент ЗСА не може і не керується особистими симпатіями чи бажаннями у вирішуванні справ державної ваги, в тому, що ми звемо загальнозакордонною політикою країни. Але одне ясно цілковито: новий Президент ЗСА Ричард Мілгавз Ніксон добре ознайомлений з проблемою поневолених народів, зокрема України. А це вже багато значить.

(Л. П.)

ГОЛОС ЧИТАЧА

ДЛЯ КОГО ПИШЕТЬСЯ В ЧАСОПИСАХ?

На перший погляд це питання виглядає смішним, але таким воно не є, коли читати деякі статті в нашій пресі.

Ось, наприклад, вміщена у „Свободі" з 31 жовтня ц. р. стаття „Американський заподанець Беляунде Террі". Автором цієї статті є проф. Богдан Галайчук. По її прочитанні створюється враження, що це — виклад для студентів, які повинні знати державних мужів південноамериканських держав і тамошні відносини. Також автор покликається на свої статті з-перед кількох років, коли то він приїхав до Перу і питав, хто то є той славний Беляунде.

Студенти мають записки, можуть заглядати до них і знаходити потрібні пояснення. Звичайні ж читачі преси того не мають, і ледве хто пам'ятає, що було писане шість років тому про Перу.

Так само дуже мало знайдеться читачів, які орієнтувалися б у всіх тих відносинах і особах, що їх шановний автор навів так багато у згаданій статті. До того ж і стиль його статті трохи не ясний. Ось наприклад: „Беляунде Террі міг утратити президентське крісло під закидом нездібности, як голова домініканської д е р ж ави Бош". Могло б здатися, що Беляунде Террі був головою домініканської держави, яка називалася, чи ще може й називається Бош. Думаю, що також мало хто знає, що означає скорочення „АПРА".

Мені йдеться лише про те, щоб звернути увагу на статті в часописах, призначених для широких кругів громадянства, а не для обмеженого гурту спеціялістів. Тим більше, що маємо приклади в англомовній пресі, яка, коли згадується про якусь справу, яка вже минула, то її коротко пояснює. Варто б і нашим кореспондентам та дописувачам те наслідувати.

В. Ткачук
Торонто, Канада

РОЗКИДАНІ ДРУЗІ ПО СВІТУ . . .

Розкидані друзі по світу,
як зорі по ясному небу.
Неждані листи і привіти
промінням
доходять до тебе.

І вже не зломишся в горі,
і вже не загинеш у тузі —
по небу розкидані зорі,
по світу
рокидані друзі...

ЛІНА КОСТЕНКО
Київ

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Олександер Вишнівський

ВІЛЬШАНКА

(Спогад про закінчення Зимового Походу)

(2)

Бої за прорив большевицького фронту

Був початок травня 1920 року. Наближався кінець першого Зимового Походу. Згідно з рішенням Командарма, на підставі наказу Уряду УНР, наша армія мала залишити партизанщину й підсилити той відтинок протибольшевицького фронту, що його тримала 3-тя дивізія УНР на чолі з полковником генерального штабу (тепер ген. полковником) Олександром Удовиченком на правому крилі 6-ої польської армії.

П'ять місяців перебувала наша армія в запіллі ворога (спочатку армії ген. Денікіна ,а потім червоної армії) в надзвичайно тяжких умовинах. Щоденна „гра з вогнем" загрожувала нам з усіх боків смертельною небезпекою: її збільшували люті морози, бурі-снігові й льодові вітри, а ускладнювали обози, хворі й ранені. Не зважаючи на все це, Зимовий Похід загартував її учасників. Їхній фізичний стан зміцнів, а кількісний збільшився, бо ранені й хворі видужували без спеціяльної лікарської опіки, а повстанці й кінна бригада Шепаровича з УГА поповнили ряди наших бойових частин.

Настрій старшини й козацтва був знаменитий, бо за нами були переможні бої, навколо пробуджена від зимового сну квітуча природа, над ними — весняне сонце, що, заступивши морози й буревії, пестило засмажені обличчя своїм теплим промінням, а перед ними — близька приваблива перспектива закінчення партизанщини і з'єднання зо своїми реґулярними частинами на протибольшевицькому фронті: 3-ою і 6-ою дивізіями. У тій ситуації, як образово-слушно схарактеризував це ген. М. Крат у своєму спогаді „Вапнярська операція" („За Державність"), саме слово „фронт" мало для нас таке чарівне значення, як свого часу для Колюмбових моряків слово „земля" . . .

І хоч між нами і тим фронтом був большевицький фронт обсаджений 14-ою совєтською армією, сили й можливості якої були неспівмірно більшими ,ніж наші, хоч ми були свідомі того, що бої за прорив цього фронту вимагають чималих жертв і загрожують нам тотальним знищенням, все ж таки свідомість такої трагічної можливости не псувала настрою. До повсякчасних небезпек воцтво призвичаїлося, а рішучість діяти й віра в перемогу були для нас тим імпульсом, що зміцнював дух у той критичний час, коли перед нами стало у всій своїй драматичній величі гамлетівське „бути чи не бути? . ."

Бої за прорив большевицького фронту, за шлях повороту до диспозиції свого уряду розпочалися з ранку 2-го травня 1920 р. Згідно з наказом Командувача армії, ген. М. Омеляновича-Павленка, 1-ша Запорізька дивізія мала прорватися в районі Тульчина, 2-го Волинська — в районі станції Крижопіль, а 4-та Київська — в районі станції Вапнярка. Завдання кожної з цих дивізій (лише за назвою, а не кількістю) було аж надто ризиковне, але все ж найтяжче випало на долю Київської дивізії, бо станція Вапнярка була важливим стратегічним залізничним вузлом.

Головною передумовою успіху бойового завдання наших дивізій було заскочення ворога. Прийнявши під увагу близькість червоного фронту з його глибоким запіллям, що складалося з резервів і тилових установ, таке заскочення теоретично виглядало неможливим. Теоретично виглядало також неможливим кількамісячне перебування в запіллі ворога кількатисячного ядра армії УНР з його нищівною бойовою акцією. Але супечна теорії дійсність все залишалася дійсністю: це ядро не тільки перебувало, але й загрожувало червоним проривом їхнього фронту. Завдяки власне тій дійсності песимістичною теорією ми не переймалися.

Ми здавали собі справу з того, що завчасне відкриття нашої присутности в запіллі 14-ої совєтської армії дало б її командуванню можливість кинути проти нас не лише запільні резерви, але й зняті з фронту спеціяльно для цієї мети бойові частини, що гарантувало б йому перемогу над нерівними щодо сили нашими „дивізіями". Отже зрозуміло, що ми вжили всіх можливих у тих обставинах засобів, щоб у ніч із 1-го на 2-ге травня 1920 року зайняти непомітно для ворога вихідні становища в безпосередній близькості до запілля його фронту. Нам це цілком вдалося.

Ранком 2-го травня, перед самим сходом сонця, наші лави заскочили своєю атакою червоних, викликали в їхніх рядах паніку й наблизилися до ворожого фронту. У досить швидкому часі червоні опанували ситуацію й перейшли до контрнаступу. Збігом обставин у цей саме час 14-та совєтська армія розпочала відступ із протипольського фронту, і наші частини опинилися на головному шляху її відступу, під ударами її відступаючих частин.

Нерівна боротьба триває безперервно кілька днів і ночей. Ми „раз на возі, а раз під возом" . . . Часом ситуація стає аж такою критичною, що, здається, нам таки „вдома не бути". Але, вдало маневруючи, ми шарпаємо червоних де тільки можна й як тільки можна, уникаючи водночас зудару з їх головними силами. Такою тактикою ми не тільки уникаємо нищівного удару, але ще й дезорганізуємо відступаючу 14-ту армію до того ступеня, що окремі її частини гублять між собою контакт, спричиняючись до хаосу на цілому фронті. Втрати цієї армії були такі великі, а стан такий здеморалізований, що фактично вона, як така, перестала існувати. Під час загальної замішанини і в нас були моменти, коли наші частини губили між собою зв'язок, перемішувалися з червоними, і загальне наше становище також можна було с х а р актеризувати словом „хаос". Але такий стан не тривав довго, і ситуацію Командарм опанував.

Здобувши станції Вапнярку й Крижопіль, ми переходимо залізницю Жмеринка-Одеса й сходимо з головного шляху відступу недобитків 14-ої совєтської армії. Шлях до своїх, до реґулярного протибольшевицького фронту нам відкритий. Ми перемогли. Большевицький фронт перервано, але наша перемога виглядає на Пірровy . . . Наші втрати поважні й наші бойові частини, виснажені тяжкими кількадобовими боями, знесилені до майже цілковитої, хоч лише й часової, втрати боєздатности. Вони потребують відпочинку протягом бодай одної ночі, щоб принаймні трохи виспатися за всі невиспані ночі, щоб хоч щось з'їсти й тим зміцнити свої фізичні сили, бож під час безперервних боїв вони не мали на це часу.

(Кінець)

БОРИС ПРОХОРІВ — ЦІКАВА ЛЮДИНА

3 вересня цього року нагло помер при праці у Кельцах в Польщі бл. п. Борис Прохорів.

Народився 11 травня 1886 року в селі Буряківка Чорнобільського повіту над Прип'яттю, де його батько мав масток. Родом з Київщини, родина Прохора, яка в метрикальних книгах, під впливом примусової русифікації, перетворилася на Прохорових, значиться вже на початках 18 століття, та виводиться з козацької старшини.

Батько бл. п. Бориса, Микола, був офіцером. Мати — Марія була донькою Варфоломія Шевченка (1821-1892), свояка Тараса Шевченка, його „названого брата", який полишив спогади про великого поета та чимало листів від нього. Варфоломій Шевченко підтримував поета, бо був він в досить добрих фінансових умовинах, працюючи економом у князя Лопухіна, а пізніше на великому польському мастку графа Маврикія Потоцького.

Багато було пам'яток в домі Прохорових і по нашому великому поетові: особисті речі Тараса Шевченка, видання його творів, фотографії, листи та хрест, що його Т. Шевченко подарував матері б. п. Бориса. Хрест цей був переданий після смерти Марії Шевченко-Прохорової до музею в Києві. В 1897 р. під час пожежі їхнього дому в Буряківці майже все згоріло, решту було передано до музеїв, ще в кінці минулого століття. Після пожежі дому діда Прохора родина переїхала до Чорнобиля, де мешкала довший час. Крім сина Бориса мав Микола Прохорів ще дві доньки.

Після закінчення 1-ої реальної школи в Києві та „Інституту гражданських інженерів" у Петербурзі, працював бл. п. Борис Прохорів як геодезист при Київському Округовому Управлінні водяних шляхів, пізніше інспектором судноплавства по Дніпру та його притоках в Чернігівському районі, а в часі нашої самостійности, як окружний інспектор судоплавства по Дніпру. Ще в 1919 р., під час окупації, був короткий час інспектором київського району, але в кінці 1919 року був змушений втекти на терени, що були під владою Української Народної Республіки та працював у міністерстві шляхів УНР. В 1920 році був відпоручником Ставки Головного Отамана військ УНР при Головноуповноваженому уряду УНР проф. І. Огієнкові. На цьому становищі пробув аж до нашої прогри, співпрацюючи з своїм осаулом (адьютантом) сотником Климом, про котрого все життя згадував, як про доброго співробітника і прекрасного товариша. — В 1921 році бл. п. Борис Прохорів був членом Торговельно-Економічної місії УНР у Варшаві. Пізніше на еміграції Б. П.. до останніх днів свого життя працював як мірник-геодезист, з початку приватно, а після другої світової війни в мірничо-геодезійній кооперативі.

Б. Прохорів був одружений (1907 р.) з донькою І. К. Карпенка-Карого і Софії Тобілевич — Марією, яка була вчителькою французької мови, після революції в 2-ій українській гімназії в Києві. З дружиною своєю б. п. Борис розійшовся ще в 1916 році, лишаючись в приятельських взаєминах з нею і з її другим чоловіком Кирсаном

Бл. п. Борис Прохорів був товариською, шляхетною людиною, противником всіх воєн. Мав він феноменальну пам'ять зокрема щодо поезій. Обертаючись від 1907 до 1919 року в колах нашої національної еліти. В товаристві Карпенка Карого, М. Лисенка М. Садовського, О. Саксаганського, М. Заньковецької та інших, він знав масу цікавих фактів з життя української громади Києва початків XX століття. Б. Прохорів, приятель Коцюбинського, в товаристві конкурував з ним своїм дотепом і жартами. — Свідомий, палкий патріот, винятково скромної вдачі, він, на жаль, майже нічого не записав, що втрималось в його феноменальній пам'яті, вважаючи, що не мав таланту до писання.

Завдяки своїй незалежній позиції як добрий мірник-геодезист, незалежний фінансово, жертвенний на українські громадські цілі, був він бажаний в кожному гурті українського суспільства. Непрактичний у своєму парубоцькому ,самітньому житті, він мусів працювати до кінця своїх днів. Працюючи протягом цілого свого життя, як в Україні, так і на еміграції на річках і в природі, був дуже прив'язаний до природи, особливо до Дніпра й Прип'яті, внаслідку чого в колі своїх близьких знайомих дістав жартівливе прізвище „адмірал - мрійник".

Бл. п. Борис Прохорів був членом трійки - побратимів епікурейців, що систематично сходились що-місяця, щоб насолоджуватись доброю, кухнею і споминами про минуле. Були це часи перед другою світовою війною, яка все це перекреслила і розкидала нас по всіх усюдах.

Про Бориса Прохорова згадується в І-му томі творів Т. Шевченка (Видання Українського Наукового Інституту у Варшаві), що появився в кільканадцяти коректурних примірниках і згодом був виданий частинно у В-ві НТШ на еміграції п. н. „Життя Шевченка" Павла Зайцева.

Л. Васильківський

Приготування до відзначення 100-річчя „Просвіти" в Ню Йорку

Комісія для відзначення 100-річчя Просвіти в Ню Йорку при Комітеті Об'єднаних Американсько Українських Організацій, Метрополітальний Відділ УККА в Ню Йорку, відбула вже два засідання 24 жовтня та 7 листопада 1968 р. Ініціятивну Комісію Виставки Української Книжки і Преси в складі д-р Ол. Соколишин — голова, д-р Софія Карпінська — заст. голови, п-ні Ольга Соневицька — секретар, та мґр. Анна Кобринська і полк. Юрій Лопатинський — члени; затверджено і доповнено пп. Наталею Чапленко, мґр. Лесею Храпливою, д-р Р. Клюфасом, дир. Яр. Пастушенком, інж. В. Гриньохом та д-ром Семеном Федюком другим секретарем.

У Франківській виставці книжки взяли участь понад 30 учасників. Порішено до них ще запросити „Слово", Вид. Православної Консисторії, Українських Філателістів та групу молодих письменників. До всіх вислано зголошення, які треба повернути до 21 листопада ц. р., це значить до останнього засідання перед Виставкою. Замовлено на виставку велику залю Укр. Нар. Дому на дні від 2-го до 11 грудня, коли Виставка Укр. Книжки і Преси має відбутися. Подумано про розміщення матеріялів, відповідну емблему „Просвіти", яку виконає проф. Яр. Паладій, про окреме місце для оригінальних видань „Просвіти" зі Львова з приватних збірок проф. Д. Горняткевича й інших, відбиток тих видань, включаючи видання американської „Просвіти". Окреме місце займатиме в центрі вся документація Їх Еміненції Кардинала Кир Йосифа Сліпого в Америці та Австралії, включаючи Нову Зеляндію яку приготують українські бібліотекарі з рамени УВДЦ та по боках окремі столики видань наших товариств й організацій, включаючи щоденник „Свободу" і „Веселку". Стіни залі Укр. Нар. Дому будуть вдекоровані образами з галерії картин п-ні О. Соневицької. Вступ буде за добровільними датками, а для учнів шкіл українознавства відповідна знижка або даром. Під час виставки вечорами буде ряд коротких доповідей і пояснень про значення „Просвіти", яка стала соборницькою інституцією, що про неї тепер в підяремній Україні всі мовчать.

О. С.

АВСТРАЛІЙСЬКА КРИТИКА ПРО МИСТЦЯ А. КМІТА

Нюкастел, Австралія. — В галерії „Берточа" відбулась чергова виставка мистця Михайла Кміта, кол. випускника Краківської Академії Мистецтв, який з 1950 р. живе в Австралії. Радіокритик з ЕйБіСі відгукнувсь на виставку такими словами: „Виставка справляє на глядача швидкий вплив, але людина мусить зупинитися з роздумом і, може, дивуватися, чому Михайло Кміт присвятив у своєму малярстві стільки місця релігійним ідеалам, вдаючись до стилю, що має століття за собою, що накладає на його твори безчасовість, і містерія завжди в них наявна". Позитивно відгукнулась також місцева преса, про що інформував тижневик „Українець в Австралії".

Ню Йорк, Н. Й.

БРУКЛИН-ПІВНІЧ ВІДЗНАЧИВ ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ

Українська громада при українській Католицькій церкві св. Духа ц. р. відзначила 50-ліття Листопадового Чину в двох днях. Парох церкви св. Духа Всеч. о. Николай Вояковський просив своїх парохіян, щоб громадно в навечер'я 1-го листопада, як це бувало колись на Рідних Землях, явилися в церкві на Панахиді за душі тих українських героїв, які поклали свої голови в обороні волі для України. Після Панахиди о. Вояковський виголосив високо патріотичну проповідь про славний Листопадовий Чин, який є гордістю всієї України. — 10-го листопада Об'єднаний Комітет Українських Організацій в Українському Народному Домі відзначив Листопадовий Зрив із 1918-го року окремою Академією, яку започатковано співом Американського гимну (Степан Галась) та співом „Гей у лузі" (Церковний хор церкви св. Духа, дир. Л. Рейнарович). Святкову промову мав мґр. І. Базарко. Деклямували панни Марта Подусовська, П. Сметанюк і Ольга Гусаковська та Марійка Дубовська. Співачка п. Марія Стефанишин (сопрано) відспівала „Синю чічку" і „Засумуй трембіто". Молодь СУМА виконала „Їхав стрілець на війноньку", „Старенька мати", і „Вперед". Хор СУМА виконав в'язанку стрілецьких пісень і „Марш молоді". Лев Рейнарович відспівав соло „Ниви" з опери „Б. Хмельницький". Хор церкви св. Духа виконав із тої ж опери „Ой вродився ти мій сину". Дириґ. Л. Рейнарович. Прикінці під мистецьким керівництвом режисера п. Стефана Крижанівського виставлено першу дію п'єси Ярослава Гриневича „Земля і Кров". Ролі виконували: Стефан Крижанівський, Марія Рейнарович, М. Дубровська і Ст. Бабський. Мистецьким керів. Академії був Л. Рейнарович. фортепіяновий акомпаніямент — А. Рейовський.

Старші пластуни відбули Раду курінних

Ню Йорк (амм). — Булава Уладу Старших Пластунів (УСП) в ЗСА скликала цю, за свого урядування вже другу Раду курінних і осередкових на суботу 16 листопада до Ню Йорку, в приміщенні Крайової Пластової Старшини. Заступнелих було шість старшопластунських куренів (Лісові Чорти, Побратими, Хмельниченки, Червона Калина, Чорноморці й Чота Крилатих) та три осередки (Дітройт, Ню Йорк і Філядельфія). Проводив Булавний старших пластунів Юрій Тарасюк (ЛЧ). Обговорено посилення участи старшопластунства в працях Пластового Конґресу Другого та намічено плян праці в підготовці Дев'ятого Крайового Пластового З'їзду в ЗСА, що відбудеться 29 і 30 березня 1969 року на Союзівці. Після короткої перерви обговорювано новий вияв старшопластунського самовишколу, інституцію т. зв. „Гутірок УСП" та намічено часову схему праці. Накреслено теж рямовий плян активности УСП на 1969 рік, включно з традиційною старшопластунською зустріччю під час „Дня Праці" в 1969 році.

Управа Українського Католицького Юнацтво організовує подорож

Вестон, Канада. У журналі „Світло" з листопада ц. р. надруковане повідомлення Всеканадійської Управи Українського Католицького Юнацтва, що ця управа організовує „велику подорож по Україні й Західній Европі". в днях від 1 до 31 серпня 1969 р. Група української католицької молоді буде подорожувати під опікою священиків-капелянів, побуває „кілька тижнів на рідних землях своїх батьків", „звидить краї Зах. Европи та приглянеться многим культурним пам'ятникам". Кошти подорожі, крім літака, будуть становити приблизно 750 дол. У повідомленні сказано: „Хто повинен голоситись до подорожі? В першу чергу члени й членки УКЮ, які або вже самостійно працюють, або кінчать „гай скул" . . .

Французько-українська дружба в Монтреалі

28 жовтня в залі Канадійського Клюбу в Монтреалі відбулась гутірка з нагоди річниці існування Французько-Українського Товариства Приязні Квебеку. Це товариство очолюють українець п. Ярослав Пришляк і канадійський француз п. Рене Готіє. На зустрічі було коло 130 осіб, з чого майже половина чільних французьких діячів, на чолі з Ів Гаріясом, міністром Фінансових і Кооперативних Інституцій, який теж виконує функцію міністра Іміграції.

Міністер Ів Габіяс, головний промовець на зустрічі, говорив про нове й одиноке право у Канаді, яке він запропонував у провінційному уряді для добра нових поселенців Квебеку. Кілька днів після нашої зустрічі це право затвердив Парлямент.

З української сторони визначним запрошеним гостем був відомий співак, бас-баритон Андрій Добрянський, якого французька преса назвала „амбасадором талановитої України". Він виконав арії з французьких опер „Робер лє Діябль" Маєрбіра. „Фавста" Гуно, відтак „Оповідання Кривоноса" з опери „Богдан Хмельницький" Данькевича, пісню до слів Шевченка „Зацвіла в долині червона калина", музика Степового. Гучні оплески змусили його ще заспівати по-французьки арію з опери „Манон" Массіне та по-українськи дві пісні „Життя" і „Дівчино, хмелю весняний", музика Б. Весоловського. Ці дві останні пісні записані на нововиданому грамофонному кружку „Ехо" у виконанні Андрія Добрянського. Думаю, що зайві слова прихильної оцінки симпатичного співака, який відомий із своїх численних виступів. Співакові акомпаніювала відома монтреальська піяністка Люба Жук.

Зустріч-Гутірка Французько-Українського Т-ва пройшла успішно, в чому велика заслуга журналістки і заступниці голови цього Товариства, пані Марії Логуш, яка була головою Організаційного Комітету.

Канадійські французи своєю численною участю доказали яскравіше, як канадійські англійці, чи американці, що вони бажають співпрацювати з українцями. Численні знимки, статті, а навіть редакційні статті у французьких часописах „Ля Пресс", „Лє Девуар", „Монтреаль-Матен" були висловом дружнього відношення і пошани для української спільноти в Монтреалі, а заразом і в цілому Квебеку.

Марія Орищук

Передано першу кольорову програму Київської телевізійної студії

Київ. — У всьому СССР прийнято для кольорової телевізії французьку систему „Секам". У співпраці з французькими інженерами, в Києві було здійснено 6 листопада перше кольорове пересилання, яке було видно майже у всіх областях України, а через ретранслятори його показували і в Росії та в Грузії — репортаж про Київ та фільм про виступ Київського балету на льоду. „Радянська Україна" з 12 листопада повідомила, що якість передачі була задовільною, додаючи, що головною перешкодою в прийманні кольорових передач є дуже мала кількість кольорових телевізорів. З наступного року Київська телевізійна станція буде передавати по 4-5 кольорових передач тижнево. З українських інженерів над встановленням кольорового телебачення в Києві працювали, разом із французькими, В. Юрченко, реж. Є. Челок та ін. Директор Київської студії Р. Фуртак сказав, що „ми заведемо в кольорі телевізійну кінохроніку, використовуватимемо стрічки документальних і художніх фільмів, готуємо власні вистави".

ПО МІСТАХ І СЕЛАХ ТРАНСЛЮЮТЬ „ГОЛОС ІЛЛІЧА"

Через гучномовці на площах міст та через „радіоточки" по селянських хатах настирливо передають „голос Ілліча", про що розповідає совєтська преса, в тому й „Радянська Україна" з 26 жовтня. Так, у Луцьку „полинув голос Ілліча" — промова, записана на грамофонну пластинку. „Як назавжди врятувати трудящих світу від гніву поміщиків і капіталістів". Ленін був позером і, не зважаючи на свій напіврозбитий проґресивним паралічем голос, любив виступати перед мікрофонами звукозаписувачів з промовами-порадами про поміщиків...

Ґрадуація сестри й брата

Місяць червень був радісним для родини Василя і Стефанії Бабій. В їхній родині відбулася ґрадуація сина Яреми і дочки Лідії Бабій, замужної Білоус.

Родина Бабіїв прибула до ЗСА з Австрії 1949 р. Початки були нелегкі, довелось побувати з малими дітьми на фармі в Коннектикаті. Опісля переїхала вона до м. Бріджпорту, де діти закінчили початкову й середню школу.

Ярема Бабій в 1963 р. закінчив середню школу в Бріджпорті, звідки й вступив на студії до Лонґайледського університету. Там дістав дві стипендії, а третю з Укр. Роб. Союзу. Був членом дружини копаного м'яча і тенісової при університеті. Другого червня ц. р. Ярема здобув ступінь бакалавра. Тепер живе в Ню Йорку і плянує там учителювати.

Лідія Бабій-Білоус закінчила середню школу в 1961 р. і того ж року її прийнято на студії до університету св. Йосифа в Бруклині, Н. Й.

Після трьох років студій вона вийшла заміж за інж. Ореста Білоуса. По дворічній перерві Лідія продовжувала студії і закінчила у Стейтовому Університеті в Ню Полц, Н. Й., здобувши студії бакалавра французької мови. Студії закінчила відзначаючо, і французька амабасада запропонувала їй стипендію на продовження студій у Франції.

Ярема і Лідія Бабій

Пані Лідія Білоус є матір'ю двох дочок-близнят. Лідія і Орест Білоус живуть постійно в Пукіпсі, Н. Й. Ціла родина належить до Укр. Народного Союзу і є членами 59-го від. „Січ" в Бріджпорті, Конн.

Т. Сливінський

З кримінальних випадків в Україні

„Радянська Україна" з 10 листопада навела декілька прикладів з криміналістики в УССР, вихваляючи при тому „людей в синіх уніформах" — міліціонерів, які займаються не лише ловленням злодіїв, а й арештами інакшедумаючих громадян. З розповіді видко, що і в „соціялістичній" Україні трапляються випадки чикаґівського типу. Ось один із них: „Нині, в роки мирного будівництва комунізму, люди у синій формі теж на передньому краї. Їм і сьогодні доводиться вступати іноді у двобій з злочинцями. В Ізмаїлі працівники міліції переслідували небезпечного озброєного злочинця. Відчуваючи, що його ось-ось затримають, він пішов на рискований крок: взяв на руки малу дівчинку і красномовно дав зрозуміти, що в разі будь-якої спроби наблизитися дитині загрожуватиме небезпека. При спробі підійти до нього він одразу стріляв. Тоді старшина міліції Олександр Рассохін ,який був у натовпі в цивільному одягу, вільний від служби, прийняв сміливе рішення. Вивчивши поведінку злочинця, він вибрав влучний момент, коли той повернувся до нього спиною, перебіг кілька метрів і впав за невеличкою ялинкою. А потім, коли на якусь мить бандит зняв палець з курка, кинувся на нього. Пролунав постріл. О. Рассохін був поранений, але продовжував боротися з злочинцем. Дівчинка відбігла вбік. Цього було досить. Працівники міліції затримали негідника". У статті наведено декілька прізвищ міліціонерів, які загинули "в боротьбі з залишками минулого".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 24 ЛИСТОПАДА 1968 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 5 Відд. о год. 5-ій по пол. у власній домівці при 37-09 31st Ave. Проситься членство прибути. — М. Хоманчук, секр.

СУБОТА, 23 ЛИСТОПАДА 1968 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Укр. Допом. Товариства Дністер 361 Відд. о год. 7:30 веч. у власній домівці при 119 Еве. „А". На порядку: фінанс. та орган. звіт, справа Бенкету у честь 75-ліття Свободи та біжучі справи. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки. — В. Вишиваний, предс., В. Яськів, секр.

Для українського міста Ізмаїлу вибрали „герб слави російської зброї"

Київська газета „Культура і Життя" з 24 жовтня повідомила, що після проголошеного конкурсу й одержання багатьох проєктів герба міста Ізмаїлу, жюрі вибрало, а міська рада затвердила проєкт маляра Ф. Константінова: „Автор запропонував герб міста слави російської зброї в формі традиційного щита. На фоні фортечної стіни — прапор Української ССР з серпом і молотом і силует пам'ятника О .В. Суворову. Цей пам'ятник стоїть у місті на головному проспекті". Газета називає Суворова, московського войовника - загарбника з царських часів, „великим полководцем". Внизу „герба міста Ізмаїлу" зображено хвилі Дунаю та морський якір. Подібні „совєтські герби" були впродовж цього року створені також для Києва й Харкова. Їх творитимуть і далі, щоб викреслити з пам'яті народу і з документації історичні герби українських міст, з яких деякі пишались власними гербами ще в сиву давнину.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

НОВА ВАКЦИНА ПРОТИ АЗІЙСЬКОЇ інфлюенци буде готова вже при кінці листопада ц. р., як про це повідомляє голова Крайового Центру Заразливих Недуг д-р Дейвід Д. Спенсер в Атланті, Джорджія. Він сказав, що тішиться цим, що вдалося скорше випродукувати цю вакцину проти азійської інфлюенци, яка появилася вперше вліті ц. р. в Гонґ Конґу. Коли ця вакцина буде готова, то нею в першу чергу будуть нащеплені старші особи та хронічно хворі. На цю інфлюенцу вже захворіли перші цивілісти, бо давніше на неї нездужали військові особи, які прибули з Азії.

В ЦІЛОМУ РЯДІ ІТАЛІЙСКИХ МІСТ ВІДБУЛИСЯ страйки й демонстрації студентів. Студенти скрізь вимагають більшого голосу в адміністрації університетських гуртожитків та реформи системи навчання.

КОНҐРЕСМЕН РЕСПУБЛІКАНЕЦЬ РОБЕРТ ПЕКВУД переміг сенатора демократа Вейна Морса, як це видко з неповного ще обрахунку голосів. Пеквуд має 405,316 голосів, а Морс тільки 401,890. Кінцевий вислід виборів вже не може дати більшости Морсові. Морс був сенатором 24 роки. Його переміг конґресмен Пеквуд, який був конґресменом 6 років. Опитування ствердили, що його знали тільки 10 відсотків опитуваних виборців. Та Пеквудові допомогло те, що він виступав на телевізії з Морсом 25-го жовтня, і виборцям подобався його виступ, бо вони побачили, що Пеквуд може вирішувати важливі проблеми.

СОВЄТИ ВИСЛАЛИ нового штучного сателіта „Зонд 6" в сторону Місяця. Коротке повідомлення ТАСС-а не з'ясувало ближче цілей того сателіта і як довго має тривати його місія.

КОРОЛЬ САВДІ АРАБІЇ ФЕЙСАЛ II І ШАХ ІРАНУ РЕЗА ПАХВЕЛІ ПЕРЕВЕЛИ довгі наради під час офіційних відвідин іранського шаха в Савді Арабії. Іранський шах відбув з цієї нагоди паломництво до Мекки, а король Фейсал полетів на спеціяльний бенкет в іранській амбасаді у віддаленій місцевості. Ці обидві мусульманські монархії заінтересовані у тому, щоб протиставитись загарбницьким і верховодницьким амбіціям Москви та Єгипту, які використовують для своїх цілей окремі арабські племена на Арабському півострові.

МОТОРОВА КОМПАНІЯ ФОРДА затруднила у своїх фабриках впродовж року 5,000 робітників, які довший час були безробітні. 5,000-им затрудненим робітником був 28-річний робітник негр, батько двоїх дітей, який прибув до Дітройту шість місяців тому зі стейту Міссіссіппі. Форд почав затруднювати безробітних саме рік тому, після того, як в Дітройті були вуличні заворушення, в яких згинули 43 особи, а матеріяльні втрати винесли 50 мільйонів дол. Генрі Форд другий, голова ради директорів, обіцяв 30-го жовтня 1967-го року, що до року дасть працю 5,000 робітників, які довший час є безробітні.

ТАРЗАН, ч. 6094. Іто думає про м'ясо!

Іто сподівається, що Тарзанівка не виявиться без-м'ясною. — Ми знайшли чорні горіхи та кленовий цукор, до нашої кукурудзи і жаб'ячі ніжки. Ця земля така багата, що можемо вирощувати все... Якщо тільки матимемо насіння! — Але ж Тарзане, не зможемо вирощувати м'ясо! Я не бачу ніде тварин!

— Ось тут маємо запас посуди — гарбузів — для харчів та на численне начиння... висушена на сонці і в димі, ця посуда з гарбузової кори стверднe як метал, і дасть нам миски, пляшки, тарілки...

— Я гадаю, що я знаю, чому ці люди зникли. Це тому, що вони не мали м'яса, щоб їсти!